

EUROOPAN PARLAMENTTI

2009 - 2014

Työllisyyden ja sosiaaliasioiden valiokunta

2012/0011(COD)

8.11.2012

LAUSUNTOLUONNOS

työllisyyden ja sosiaaliasioiden valiokunnalta

kansalaisvapauksien sekä oikeus- ja sisäasioiden valiokunnalle

ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi yksilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä sekä näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta (yleinen tietosuojasetus)
(COM(2012)0011 – C7-0025/2012 – 2012/0011(COD))

Valmistelija: Nadja Hirsch

PA_Legam

LYHYET PERUSTELUT

Valmistelija pitää tätä asetusta ja sen tavoitetta tietosuojan yhdenmukaistamisen tiivistämisestä erittäin myönteisinä.

Tällä lausunnolla pyritään seuraavaan tavoitteeseen: On selvää, ettei kaikenkattavaa eurooppalaista työntekijöiden henkilötietojen suojaa voida säännellä yhdessä ainoassa artiklassa. On pikemminkin kyse tiettyjen perusasioiden määrittelystä. Todellisten eurooppalaisten työ- ja sisämarkkinoiden toteuttamiseksi voidaan harkita seuraavana askeleena työntekijöiden henkilötietojen suojan sääntelemistä EU:n tasolla. Tämä olisi mahdollista Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 288 artiklan nojalla.

Vaikka suuri osa tietojen käsittelystä EU:ssa koskee työsuhdetta, asetuksessa käsitellään henkilötietojen suojaa työsuhteen yhteydessä vain hyvin vähän. Lisäksi asetuksen teoreettisuus vaikeuttaa usein sääntöjen tulkintaa työsuhteisiin.

Valmistelija katsoo, että asetuksessa voidaan ottaa työntekijöiden henkilötietojen suojaa koskevat vaatimukset parhaiten huomioon rajoittamalla lausunto koskemaan vain 82 artiklaa. Tällä tavoin työntekijöiden henkilötietojen suojan kannalta merkittävien asetuksen eri artiklojen sisältöä voidaan laajentaa ja niitä voidaan yhdistää toisiinsa.

82 artiklan 1 kohta ja johdanto-osan kappale 124

Asetus voi nykyisessä muodossaan ja erityisesti työntekijöiden henkilötietojen suojan osalta tarjota vain vähimmäissuojan. Jäsenvaltioiden on voitava vastedeskin vahvistaa työntekijöiden kannalta edullisempia normeja. Lisäksi on oltava mahdollista vahvistaa tällaisia normeja työehtosopimuksissa. Ilmaus "tässä asetuksessa asetetuissa rajoissa" on hylättävä monista syistä. Se on ensinnäkin ristiriidassa 82 artiklassa tarkoitettujen yleisten poikkeusten kanssa ja voisi yhdessä komission 82 artiklassa ehdottamien delegoitujen säädösten kanssa johtaa tilanteeseen, josta on erittäin vaikea saada yleiskuvaa. Se voisi pahimmillaan tarkoittaa, etteivät jäsenvaltiot voisi enää säätää pitemmälle meneviä säännöksiä. Ilmaus näyttää valitun mielivaltaisesti, koska muissa (esimerkiksi mediaa koskevissa) johdanto-osan kappaleissa tätä rajoitusta ei ole.

82 artiklan 1 a kohta

Koska komissio ei ole toistaiseksi tehnyt omaa ehdotusta työntekijöiden henkilötietojen suojasta ja koska kyseistä asiaa käsitellään asetuksessa hyvin vähän, on välttämätöntä vahvistaa joitakin EU:n laajuisia suojelun tasoa koskevia vähimmäisnormeja. Tässä esitettyjä neljää alakohtaa ei tule pitää tyhjentyvänä luettelona, vaan kattavan eurooppalaisen tietosuojalainsäädännön peruspilareina.

82 artiklan 1 b kohta

Tietosuojavastaavalla on erittäin merkittävä tehtävä. On siksi oltava täysin selvää, että hän voi hoitaa tehtäviään työntekijöiden parhaaksi, ilman pelkoa painostuksesta ja pyrkimyksistä vaikuttaa asioihin ulkoapäin. Siksi on asianmukaista sisällyttää asetukseen irtisanomissuoja ja syrjintäkielto.

82 artiklan 1 c kohta ja johdanto-osan kappale 124 a (uusi)

Komission ehdotuksessa ei täsmennetä riittävästi konsernin sisäiseen tiedonsiirtoon EU:ssa sovellettavia ehtoja. Tarkistuksen tarkoituksena on korjata tämä puute, ja samalla pyritään turvaamaan työntekijöiden edut.

82 artiklan 1 d kohta ja johdanto-osan kappale 34

Suostumuksen täydellinen poissulkeminen käsittelyn perustana ei ole tarkoituksenmukaista työsuhteen kyseessä ollessa. Valmistelija ehdottaa siksi, että suostumus on mahdollinen myös epäsuhtaisissa tilanteissa, jos sen tarkoituksena on työntekijän oikeudellisten ja taloudellisten etujen turvaaminen.

82 artiklan 3 kohta

Delegoituja säädöksiä olisi valmistelijan mielestä sovellettava vain, jos nykyisten asetuksen muita kuin keskeisiä osia on sovellettava nopeasti ja joustavasti teknisiin ja turvallisuusteknisiin uudistuksiin. Myös uutta 1 c kohtaa olisi 1 kohdan lisäksi voitava säännellä edelleen delegoiduilla säädöksillä.

82 artiklan 3 a kohta

Tämä tarkistuslauseke mahdollistaa uuden arvioinnin.

TARKISTUKSET

Työllisyyden ja sosiaaliasioiden valiokunta pyytää asiasta vastaavaa kansalaisvapauksien sekä oikeus- ja sisäasioiden valiokuntaa sisällyttämään mietintöönse seuraavat tarkistukset:

Tarkistus 1

Ehdotus asetukseksi Johdanto-osan 34 kappale

Komission teksti

(34) Suostumuksen ei pitäisi muodostaa pätevää oikeudellista perustetta

Tarkistus

(34) Suostumuksen ei pitäisi muodostaa pätevää oikeudellista perustetta

henkilötietojen käsittelylle, jos rekisteröidyn ja rekisterinpitäjän välillä on selkeä epäsuhta. Näin on erityisesti siinä tapauksessa, että rekisteröity on riippuvuussuhteessa rekisterinpitäjään, esimerkiksi kun työnantaja käsittelee työntekijöiden henkilötietoja työsuhteen yhteydessä. Jos rekisterinpitäjä on viranomainen, epäsuhta liittyisi vain erityisiin tietojenkäsittelytoimiin, joiden yhteydessä viranomainen voi määrätä velvoitteen asiaa koskevien julkisten toimivaltuuksiensa nojalla eikä suostumusta voida katsoa annetun vapaaehtoisesti, kun otetaan huomioon rekisteröidyn edut.

henkilötietojen käsittelylle, jos rekisteröidyn ja rekisterinpitäjän välillä on selkeä epäsuhta. Näin on erityisesti siinä tapauksessa, että rekisteröity on riippuvuussuhteessa rekisterinpitäjään, esimerkiksi kun työnantaja käsittelee työntekijöiden henkilötietoja työsuhteen yhteydessä. **Poikkeuksena on kuitenkin työsuhteen yhteydessä tapahtuva tietojenkäsittely, jonka tarkoituksena on työntekijän oikeudellisten tai taloudellisten etujen turvaaminen.** Jos rekisterinpitäjä on viranomainen, epäsuhta liittyisi vain erityisiin tietojenkäsittelytoimiin, joiden yhteydessä viranomainen voi määrätä velvoitteen asiaa koskevien julkisten toimivaltuuksiensa nojalla eikä suostumusta voida katsoa annetun vapaaehtoisesti, kun otetaan huomioon rekisteröidyn edut.

Or. de

Tarkistus 2 **Ehdotus asetukseksi** **Johdanto-osan 124 kappale**

Komission teksti

(124) Yksilöiden suojelua henkilötietojen käsittelyssä koskevia yleisiä periaatteita olisi sovellettava myös työsuhteen yhteydessä. **Siksi** jäsenvaltioiden olisi **tässä asetuksessa asetetuissa rajoissa** voitava antaa lainsäädännössä henkilötietojen käsittelyä työsuhteen yhteydessä koskevat erityiset säännöt, *jotta voidaan säännellä työntekijöiden henkilötietojen käsittelyä työsuhteen yhteydessä.*

Tarkistus

(124) Yksilöiden suojelua henkilötietojen käsittelyssä koskevia yleisiä periaatteita olisi sovellettava myös työsuhteen yhteydessä. Jäsenvaltioiden olisi voitava antaa lainsäädännössä henkilötietojen käsittelyä työsuhteen yhteydessä koskevat erityiset säännöt **samalla varmistaen tässä asetuksessa vahvistetut normit. Jos kyseisen jäsenvaltion lainsäädännössä on oikeusperusta työsuhteeseen liittyvien kysymysten sääntelemiseksi työntekijöiden edustajan ja yrityksen tai yritysryhmän määräysvaltaa käyttävän yrityksen johdon välisellä sopimuksella (työehtosopimuksella) tai eurooppalaisen yritysneuvoston perustamisesta tai työntekijöiden tiedottamis- ja**

kuulemismenettelyn käyttöönottamisesta yhteisönlaajuisissa yrityksissä tai yritysryhmissä 6. toukokuuta 2009 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2009/38/EY¹ nojalla, olisi myös henkilötietojen käsittelyä työsuhteen yhteydessä voitava säännellä tällaisella sopimuksella.

¹ EUVL L 122, 16.5.2009, s. 28.

Or. de

Tarkistus 3
Ehdotus asetukseksi
Johdanto-osan 124 a kappale (uusi)

Komission teksti

Tarkistus

(124 a) Työsuhteeseen suoraan liittyvien yrityksen etujen turvaamiseksi olisi sallittava työntekijöiden henkilötietojen käsittely myös yritysryhmien sisällä. Tämän asetuksen säännöksissä otetaan huomioon, että työntekijöiden henkilötietojen käsittely yritysryhmien sisällä on laajalle levinnyt käytäntö.

Or. de

Tarkistus 4
Ehdotus asetukseksi
82 artikla – 1 kohta

Komission teksti

Tarkistus

1. Jäsenvaltiot voivat antaa *tässä asetuksessa asetetuissa rajoissa erityissäännöksiä* työntekijän terveystietojen käsittelystä työsuhteen yhteydessä, erityisesti palvelukseenottamista tai työsopimuksen täytäntöönpanoa varten, mukaan lukien

1. Jäsenvaltiot voivat *tämän asetuksen säännösten mukaisesti* antaa *säädöksiä* työntekijän terveystietojen käsittelystä työsuhteen yhteydessä, erityisesti palvelukseenottamista tai työsopimuksen täytäntöönpanoa varten, mukaan lukien lakisääteisistä *ja* työehtosopimukseen

lakisääteisistä *tai* työehtosopimukseen perustuvista velvollisuuksista vapauttaminen, työn johto, suunnittelu ja organisointi, työterveys ja -turvallisuus sekä työntekoon liittyvien oikeuksien ja etuuksien yksilöllistä tai kollektiivista käyttöä ja nautintaa sekä työsuhteen päättämistä varten.

perustuvista velvollisuuksista vapauttaminen, *työehtosopimukset*, työn johto, suunnittelu ja organisointi, työterveys ja -turvallisuus, sekä työntekoon liittyvien oikeuksien ja etuuksien yksilöllistä tai kollektiivista käyttöä ja nautintaa sekä työsuhteen päättämistä varten.

Tässä asetuksessa säädettyä suojelun tasoa ei saa alittaa, etenkin jos sääntely tapahtuu työntekijöiden edustajien ja yrityksen tai yritysryhmän määräysvaltaa käyttävän yrityksen johdon välisillä sopimuksilla.

Jäsenvaltioiden oikeus antaa työntekijän kannalta edullisempia suojelusäännöksiä henkilötietojen käsittelystä työsuhteen yhteydessä säilyy ennallaan.

Or. de

Tarkistus 5
Ehdotus asetukseksi
82 artikla – 1 a kohta (uusi)

Komission teksti

Tarkistus

1 a. Sanotun rajoittamatta tämän asetuksen muiden säännösten soveltamista 1 kohdassa tarkoitettuihin jäsenvaltioiden säädöksiin on sisällytettävä vähintään seuraavat vähimmäisnormit:

a) Työntekijän henkilötietoja ei saa käsitellä tämän tietämättä. Jäsenvaltiot voivat ensimmäisestä virkkeestä poiketen lailla ja vahvistamalla asianmukaiset määräajat tietojen poistamiselle sallia tietojen käsittelyn tapauksissa, joissa on perusteltu syytä, jotka on dokumentoitava, epäillä, että työntekijä on työsuhteessa syylistynyt rikokseen, ja joissa tiedot ovat tarpeellisia rikoksen paljastamiseksi eikä tietojen luonne ja laajuus ole kohtuuton suhteessa

tavoitteeseen. Työntekijän yksityisyyttä on aina kunnioitettava.

b) Avoin optis-elektroninen ja avoin akustis-elektroninen valvonta ei ole sallittua yleisöltä suljetuissa yrityksen tiloissa, jotka toimivat pääasiallisesti työntekijöiden sosiaalisina tiloina. Erityisesti tämä koskee pesu- ja pukuhuoneita sekä taukutiloja ja lepohuoneita. Salaa suoritettu valvonta ei ole sallittua missään tapauksessa.

c) Jos yritykset keräävät tai käsittelevät henkilötietoja terveystarkastusten tai soveltuvuustestien yhteydessä, niiden on etukäteen kerrottava hakijalle tai työntekijälle, mihin tarkoitukseen tietoja käytetään, sekä jälkeempään ilmoitettava ne ja saadut tulokset kyseiselle henkilölle ja selitettävä ne. Tietojen kerääminen geneettisten testien ja analyysien tekemistä varten on periaatteessa kiellettyä.

d) Työehtosopimuksissa voidaan määrätä, onko puhelimen, sähköpostin, internetin ja muiden televiestintäpalvelujen käyttäminen henkilökohtaisiin tarkoituksiin sallittua ja missä määrin se on sallittua. Jos tätä ei voida säännellä työehtosopimuksilla, työnantaja sopii asiasta suoraan työntekijän kanssa. Jos käyttö henkilökohtaisiin tarkoituksiin sallitaan, kyseisten tietojen käsittely on sallittua yksinomaan tietoturvallisuuden takaamiseksi, televiestintäverkkojen ja televiestintäpalvelujen asianmukaisen toiminnan takaamiseksi sekä laskutustarkoituksiin. Jäsenvaltiot voivat ensimmäisestä virkkeestä poiketen lailla ja vahvistamalla asianmukaiset määräajat tietojen poistamiselle sallia tietojen käsittelyn tapauksissa, joissa on perusteltuja syitä, jotka on dokumentoitava, epäillä, että työntekijä on työsuhteessa syylistynyt rikokseen, ja joissa tiedot ovat tarpeellisia rikoksen paljastamiseksi eikä tietojen luonne ja laajuus ole kohtuuton suhteessa

tavoitteeseen. Työntekijän yksityisyyttä on aina kunnioitettava.

Or. de

Tarkistus 6
Ehdotus asetukseksi
82 artikla – 1 b kohta (uusi)

Komission teksti

Tarkistus

1 b. Asetuksen IV luvun 4 jaksoon sisältyvien säännösten lisäksi tietosuojavastaavaan sovelletaan erityistä irtisanomissuojaa ja syrjintäkieltoa.

Or. de

Tarkistus 7
Ehdotus asetukseksi
82 artikla – 1 c kohta (uusi)

Komission teksti

Tarkistus

1 c. Yritysryhmän sisällä tapahtuva oikeudellisesti itsenäisten yritysten välinen työntekijöiden henkilötietojen siirtäminen on sallittua, jos se on yrityksen edun mukaista ja tarpeellista asiaa koskevien hallinnollisten toimien toteuttamiseksi eikä ole ristiriidassa asianomaisen henkilön etujen suojelun kanssa. Jos työntekijän henkilötiedot siirretään kolmanteen maahan tai kansainväliselle järjestölle, sovelletaan V lukua.

Or. de

Tarkistus 8
Ehdotus asetukseksi
82 artikla – 1 d kohta (uusi)

Komission teksti

Tarkistus

1 d. Asetuksen 7 artiklan 4 kohtaa ei sovelleta, jos tietojen käsittelyn tarkoituksena on työntekijän oikeudellisten ja taloudellisten etujen turvaaminen.

Or. de

Tarkistus 9
Ehdotus asetukseksi
82 artikla – 3 kohta

Komission teksti

Tarkistus

3. Siirretään komissiolle valta antaa 86 artiklan mukaisesti delegoituja säädöksiä, **joissa määritellään tarkemmin kriteerit ja vaatimukset 1 kohdassa** tarkoitettuja tarkoituksia varten **suoritettavaa henkilötietojen käsittelyä koskevia takeita varten.**

3. Siirretään komissiolle valta antaa 86 artiklan mukaisesti delegoituja säädöksiä **yksinomaan kriteerien ja vaatimusten määrittelemiseksi uusimpien teknisten ja turvallisuusteknisten normien soveltamisen takaamiseksi 1 ja 1 c kohdassa** tarkoitettuja tarkoituksia varten **suoritettavassa henkilötietojen käsittelyssä.**

Or. de

Tarkistus 10
Ehdotus asetukseksi
82 artikla – 3 a kohta (uusi)

Komission teksti

Tarkistus

3 a. Euroopan parlamentti ja neuvosto tarkastelevat komission pyynnöstä tätä artiklaa viimeistään kahden vuoden kuluttua 91 artiklan 2 kohdassa mainitusta päivämäärästä. Ne päättävät ehdotuksesta Euroopan unionin

*toiminnasta tehdyn sopimuksen 294
artiklassa tarkoitetun menettelyn
mukaisesti.*

Or. de